

תת"ע 2229/03/12 - מדינת ישראל נגד חי זיו

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 2229-03-12 מדינת ישראל נ' זיו 10.2.14
בפני כב' הסגן נשיא יוסף ריבלין

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

חי זיו

הנאשם

הכרעת דין

1. ביום **29.12.11** סמוך לשעה 18:12 נהג הנאשם בכביש מהר חומה לדרך חברון בירושלים. הדיון הראשון נקבע בפני כב' השופט מהנא ליום 21.6.12 והמאשימה ביקשה לברר על שום מה הוגש אישום בגין אור אדום (עבירת קנס) כאישום המוגדר "הזמנה לדין". יש לציין כי ביום 23.4.12 כתבה זיו אילנית (אמו של הנאשם) מכתב לבית משפט ובו ציינה ברחל בתך הקטנה "אני נהגתי".

2. ביום **10.10.12** הודיעה המאשימה כי מתכוונת להגיש אישום מתוקן וכיוון שהאישום המתוקן כלל עבירות לפי חוק העונשין הועבר התיק למותב זה.

3. **האישום המתוקן**

באישום המתוקן נטען כי בצומת היציאה מהר חומה נהג הנאשם ברשלנות כשחצה הצומת באור אדום וכאשר עקף רכב תוך שעלה על אי התנועה משמאלו.

בהמשך נטען הנאשם נסע לצומת דרך חברון גבעת המטוס ושוב נכנס בניגוד לרמזור אדום כאשר עושה כן תוך כניסה לנת"צ ועשה כן תוך סיכון כלי הרכב שנסעו מנגד שנאלצו לבלום.

משהגיע הנאשם לצומת דרך חברון האומן שב וחצה הצומת באור אדום.

בהמשך הנאשם נסע עדיין בנת"צ, הגיע לדרך חברון עם רח' התנופה שם פנה שמאלה באדום.

בכל מהלך האירוע רדפה אחרי הנאשם ניידת משטרה.

4. התשובה לאישום המתוקן

הנאשם הודה באי ציות "לאדום אחד" ולא היתה מחלוקת כי הנאשם היה נהג. במהלך הדיון הסכימה ההגנה כי הנאשם אכן נהג בתנ"צ (פרוט' עמ' 12 ש' 6-7).

5. תימצות הראיות

העד העיקרי הינו רס"מ חנן אלי ע.ת. 1.

לגבי הצומת הראשון העיד כי היה בהמתנה לירוק ובתוך כדי המתנה "לפתע הוא (הנאשם - י.ר.) עקף את הרכב שלפניו כאשר שני הגלגלים על אי התנועה משמאל ושני גלגלים על הכביש ופנה ימינה באדום" (פרוט' עמ' ש' 19-20).

מאחר וחשד כי הרכב גנוב החל לנסוע אחרי רכב הנאשם תוך שדיווח עליו בקשר.

לגבי הצומת השני העיד "הוא חצה את צומת גבעת המטוס עם דרך חברון באור אדום" (פרוט' עמ' 1 ש' 25).

לגבי הצומת השלישי העיד "לאחר מכן יש עוד צומת של אן.די.סי של תחנת דלק והוא נסע באדום בנת"צ ולא בנתיב הרגיל" (פרוט' עמ' 1 ש' 26-27).

לגבי הצומת הרביעי העיד "צומת הפילבוקס האומן הוא גם עבר באדום...".

לגבי הצומת החמישי העיד "אחרי זה בצומת התנופה.... והנאשם פנה שמאלה מהנת"צ באור אדום לרח' התנופה..." (פרוט' עמ' 1 ש' 28-29).

לגבי העקיפה בדרך לא פנויה העיד "היה שלב בדרך חברון שהוא נסע בנת"צ והוא עקף אוטובוס ורכבים שנסעו ממול נאלצו לבלום כדי לתת לו לעבור" (פרוט' עמ' 2 ש' 23-26).

משנדרש השוטר למרחק שעבר הנאשם עד שנעצר השיב כ- 5 דקות נסיעה 3-4 קילומטר (פרוט' עמ' 3 ש' 1).

עוד הסבר כי שמר על מרחק של כ- 30 עד 50 מ' מרכב הנאשם והקפיד לעצור באדום (פרוט' עמ' 3 ש' 3).

בחקירה נגדית ביקש ב"כ הנאשם לערער מיומנות ע.ת. 1 לגבי עבירת אור אדום. בצומת הראשון ציין כי הקפיד להסתכל על הרמזור בכיוון אליו נסע הנאשם.

ולגבי הצומת השני הסביר ע.ת. 1 כי היה רחוק מהנאשם מרחק של כ- 20 מ'.

משנדרש ע.ת. 1 לשאלה כיצד נשמר מרחק של עד 50 מ' מהנאשם כאשר השוטר מקפיד שלא להיכנס לצמתים באדום השיב כי המרחק הגדול ביותר שנוצר ביניהם עמד על כ- 50 מ' (פרוט' עמ' 4 ש' 28) וכי הנאשם לא נסע במהירות גבוהה (פרוט' עמ' 4 ש' 16).

משנדרש ע.ת. 1 לעבירה של עקיפה בדרך לא פנויה השיב כי בשל כניסת הנאשם לנת"צ כלי רכב מנגד (מוניות) נאלצו לעצור כדי לאפשר לנאשם השלמת העקיפה (פרוט' עמ' 7 ש' 5).

ע.ת. 1 הסביר כי הנאשם לא נהג במהירות וציין "**משהו כמו 40-50 קמ"ש**" (פרוט' עמ' 4 ש' 22) כאשר קודם לכן אף נסע במהירות פחותה - 20-30 קמ"ש (פרוט' עמ' 3 ש' 3).

משהתייחס ע.ת. 1 לקו העצירה בצמתים השיב: "**.... אם בן אדם חוצה את הצומת לא צריך להתייחס לקו העצירה. הוא חצה את קו העצירה וחלף על פיו ולא עצר שם כאשר הרמזור היה אדום בכל הצמתים האור היה אדום**" (פרוט' עמ' 5 ש' 17-18).

ע.ת. 2 רס"ל סיאני איתמר הגיש דו"ח פעולה שערך ובו תחת הכותרת "**רכב משתולל**" ציין כי הגיע לבקשת ע.ת. 1 למקום והוא זיהה הנאשם לאחר שעצר אותו (פרוט' עמ' 10 ש' 5).

הודעת הנאשם (ת/2). הנאשם הוזהר ביום 28.11.12 בגין נהיגה מסוכנת, עבירות אור אדום ועקיפה מסוכנת (לאחר שהמאשימה ביקשה השלמת חקירה - ראה סע' 2 לפרוט'). הנאשם (בהמלצת בא-כוחו) סירב להשיב לשאלות החוקר.

עדות הנאשם. הנאשם העיד כי כמאמן כושר קיבל טלפון שלקוחה נפלה מהליכון, לכן מיהר להגיע למקום (פרוט' עמ' 12 ש' 4-5).

הנאשם אישר שנכנס לנת"צ (פרוט' עמ' 12 ש' 6-7) אך שלל מעבר "**באדומים**" (פרוט' עמ' 12 ש' 7 וש' 18).

6. דין

מדובר בעדות יחידה לגבי האירוע של ע.ת. 1. על אף שמדובר בע.ת. אחד ולאחר שהזהרתי עצמי כנדרש אני קובע כי העדות אמינה עלי משמע: המאשימה הוכיחה העובדות הבאות:

הנאשם נסע מכיוון הר חומה לאורך דרך חברון כאשר חצה 5 צמתים באדום. **אציין**: בחקירה נגדית אישר השוטר כי בכל הצמתים הנאשם חצה את קו העצירה באדום (פרוט' עמ' 5 ש' 17-18 וש' 20-21). **אציין**: ב"כ הנאשם בתשובתו לאישום אמר כי הנאשם מודה באי ציות לאור אדום אחד! להבדיל מעדות הנאשם בבמ"ש במהלכה לא הודה שניכנס אפילו לצומת אחד בניגוד לאור אדום (פרוט' מיום 2.9.13).

הנאשם עקף אוטובוס בדרך לא פנויה בנת"צ וגרם למוניות שנסעו מנגד לבלום (פרוט' עמ' 2 ש' 23-25 ופרוט' עמ' 7 ש' 13).

ניתן לומר, לאור עדות ע.ת. 1, כי הנאשם זכאי מעבירה של נהיגה במהירות לא סבירה (פרוט' עמ' 3 ש' 27 ועמ' 4 ש' 22).

ניתן לומר כי הנאשם חיזק במידת מה גירסת ע.ת. 12 כי העיד שמיהר.

אשר לעבירה של כניסה לנת"ץ הנאשם הודה בה (פרוט' עמ' 12 ש' 6-7).

השאלה שבמחלוקת האם העובדות כפי שנקבעו מהוות עבירה של פזיזות לפי סעי' 338 (1) לחוק העונשין, אם לאו.

עבירה של נהיגה בפזיזות וברשלנות לפי סעיף 338(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 דורשת הוכחת התקיימות שלושה רכיבים [ראה ע"פ 7193/04 יקירביץ' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.4.07) (להלן: "פס"ד יקירביץ")]:

א. סוג הפעילות שבו עשויה להתרחש ההתנהגות הינה אחת מ-9 החלופות בסעיף. לא די בכך שהמעשה נופל לאחת החלופות בסעיף ונדרש כי תתקיים חובת זהירות קונקרטי - היינו שהסיכון שנגרם היה צפוי מבחינה טכנית והיה צריך להלקח בחשבון מבחינה נורמטיבית. כאשר המדובר בסיכון בלתי סביר וחמור.

ב. המעשה נעשה "בדרך נמהרת או רשלנית" שהוא גם היסוד הנפשי וגם מידת חומרת הרשלנות - עבירה זו דורשת יסוד של רשלנות בדרגה גבוהה מהנדרש בגין עוולת הרשלנות הנזיקית, כך הוכרע בע"פ 385/89 אבנת נ' מדינת ישראל, פ"ד מו(1), 1:

"סבורני, שבקביעת דרגת הרשלנות הדרושה לצורך הרשעה באישום הפלילי, שומה עלינו להציב מושגית רמת רשלנות גבוהה מזו הנדרשת במשפט האזרחי. אבאר דברי."

אדם המורשע בפלילים, בשונה ממי שנתחייב בנזיקין, מוכתם מעצם ההרשעה בתדמית השלילית המיוחדת לעבריו. בטרם תוטבע באדם סטיגמה כזו, המייחסת לו התנהגות נמהרת או רשלנית, נזהיר את עצמנו שלא להרחיב את היריעה הפלילית יתר על המידה, ונשאל את עצמנו, אם העובדות מחייבות זאת. אין לגלוש מתחום האחריות האזרחית אלי מישור האחריות הפלילית על השלכותיה הקשות, אלא אם כן טובת החברה ושלומו הציבור מחייבים זאת, בשל רמת האחריות הגבוהה." (ראה עמ' 12 לפסק הדין)

עוד נקבע כי העובדה שאין ביסודות העבירה דרישת נזק בניגוד לעוולת הרשלנות הנזיקית מחייבת את בית המשפט לצמצם ולהחמיר את דרישת יסוד הרשלנות:

"ייחודה של העבירה שלפנינו הוא בכך שאין היא דורשת התקיימותו של "נזק"... רשלנות שכזו כונתה בהלכה "רשלנות מופשטת".... ויתור זה, ביסודות העבירה, על

עצם קיומו של נזק יש בו כדי להעמידנו על הצורך לדרוש רשלנות גבוהה, רשלנות שיש בה מימד של חומרה ושל סטייה נכבדה וממשית מאורח ההתנהגות המקובל, שכן רק ברשלנות שכזו די בעצם יצירת הסיכון כדי שיענש יוצרה אף מבלי שנגרם נזק כלשהו בעטייה." (שם עמ' 9-10).

וראה גם ע"פ 7193/04 יקירביץ' נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 30.4.07), והשווה עם ת"פ (מח' י-ם) 3062/02 מדינת ישראל נ' רוזנטל (פורסם בנבו, 17.10.02).

מכאן שנדרשת הוכחה של רשלנות ממשית.

ג. המעשה טומן בחובו תוצאה פוטנציאלית "שיש בה כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו חבלה" ולא בהכרח יסוד של נזק ממשי.

מן הכלל אל הפרט

הרכיב הראשון התקיים באשר המדובר בחלופה הראשונה המנויה בסעיף 338(א)(1) לחוק העונשין

"(1) נוהג רכב או רוכב בדרך ציבורית."

מבחינת הזהירות הקונקרטית אין ספק כי חציית חמישה צמתים בזה אחר זה באור אדום, גורמת לסיכון גבוה לעוברי הדרך, שמפניו גם איסור חציית רמזור באור אדום בא להגן.

הרכיב השני התקיים - רשלנותו החמורה של הנאשם מתבטאת בכך שחצה את חמשת הצמתים בניגוד לרמזור אדום. אין המדובר במקרה השכיח בו חצה אדם צומת אחד ברמזור אדום, המהווה עבירת תעבורה חמורה. במקרה דנן מתקבל הרושם כי הנאשם עשה לעצמו דין מיוחד כיוון שמהר, לצורך כך לא בחל לבצע עקיפות מסוכנות על גבי אי תנועה, לנסע בנת"צ וחמור מכל - לחצות ברצף 5 צמתים ברמזור אדום.

כפי שצינתי בתת"ע (י-ם) 1208-05-12 מדינת ישראל נ' סרחאן, לא פורסם (מיום 6.1.13):

"..לא בנקל ירשיע בית המשפט בכל מקום בו התקיימה עבירת תעבורה בעבירה של נהיגה בפזיזות וברשלנות. להווי ידוע כי עבירות תעבורה ברובן הינן עבירות של אחריות קפידה נעדרות יסוד נפשי. על-כן כדי להוכיח עבירה של נהיגה בפזיזות וברשלנות לא די להוכיח ביצוע עבירות תעבורה של אחריות קפידה ויש צורך להוכיח רשלנות בדרגה גבוהה של הנאשם"

אך בהצטברות מעבר חמישה צמתים ברמזור אדום ברצף כשמרחק של מאות מטרים מפרידים ביניהם, כשהצידוק שנתן

הנאשם משנתפס לכך כי מהר, מהווה ראיה לכך שמדובר לכל הפחות ביסוד נפשי של רשלנות רבתי. הווה אומר לצורך הרשעה תעבורתית בנהיגה ברמזור אדום - אין צורך בהוכחת יסוד נפשי אלא די בעצם המעשה. עם זאת משעשה כך הנאשם פעם אחר פעם - חמש פעמים רצופות הרי שמתקבלת התמונה שלא ברשלנות קלה עסקינן או בחוסר תשומת לב רגעית, אלא **בפעולה מכוונת מטרה** כדי להגיע מהר ליעד ולכלל הפחות רשלנות של ממש- בכך הושלמה למעשה הדרישה ביסודות העבירה לרשלנות של ממש.

אמת כי מעשיו של הנאשם אינם נמצאים ברף העליון של הפזיזות - לפי ע.ת.1 לא נהג הנאשם במהירות מופרזת, באופן שיכול היה להמשיך לעקוב אחריו בכל הצמתים. ואף נעצר לפי ע.ת.2 מיד כשהורו לו לכך ולא נמלט. עם זאת לא ניתן להתעלם מהעובדה החמורה כי הנאשם חצה 5 צמתים ברצף ברמזור אדום. ובעטייה של התנהלותו אילץ רכבים אחרים לעצור ולהשמר מפניו. העובדה שאין מדובר בפזיזות ברף הגבוה תמצא ביטויה בענישה, אך מצד הדין התמלאו רכיבי העבירה.

באשר לרכיב השלישי - נהיגה ברמזור אדום טומנת בחובה סיכון עצום לעוברי הדרך, לא מעט תאונות קשות ביניהן קטלניות אירעו בשל נהיגה ברמזור אדום. משכך גם רכיב זה - פוטנציאל הנזק קיים ובמזל לא התרחש.

מכאן שכל יסודות העבירה - העובדתי והנפשי התקיימו. ומשכך אני מרשיע את הנאשם גם בעבירה של נהיגה בפזיזות וברשלנות.

ניתנה היום, י' אדר א' תשע"ד, 10 פברואר 2014, במעמד ב"כ המאשימה עו"ד רויטל מוסקוביץ וב"כ הנאשם עו"ד מיכל שריקי משרד עו"ד יוני שניאור. בהעדר הנאשמת.